

Izhaja — izvzemši ponedeljek — vsak dan zjutraj. — Uredništvo: ulica sv. Franciška Asiškega štev. 20, I. nadstropje. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopi si se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. — Lastnik konsorcijska lista Edinosti. — Tisk tiskarne Edinost. — Naročnina znaša na mesec L. 7.—, pol leta L. 32.— in cel leto L. 60.—. — Telefon uredništva in uprave štev. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm.). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 stot., osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po L. 1.—, oglasi današnji zavoj, mm po L. 2.—. — Mali oglasi po 20 stot. beseda, najmanj po L. 2.—. — Oglasi naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Franciška Asiškega štev. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Cilj primorske politike

Napačno bi bilo opredeliti politične cilje določenega naroda iz enodnevnega stališča posameznega politika ali posamezne stranke. Šele kadar se zrealizirajo v tremljenjih dveh ali več pokolenj določeni skupni cilji, smemo govoriti o obstoju politične volje in zavesti naroda. Stranke in politiki naj vodijo narodne sile na konkretne akcijske pohode. To da to razmerje velja samo za dobo mirnega razvoja, s katerim se narodi približujejo smotrom svojega nacionalnega hotenja. Odnos med stranko in narodom je postavljen na glavo v dobri preobrat, ko se vse okolnosti življenja, državne meje in socialne prilike do temelja izpremenijo. Tedaj nastaja pred miselnim pogledom politika težka in odgovorna naloga, začrtati narodu nove poti, ne da bi pri tem žrtvovali dosedanje najsvetjše dobrine narodove duše in njegovega življenja, to se pravi vse, kar narod spaja v določeno socialno enoto, to je jezik in z njim združene oblike in priprave nacionalne kulture. V takem položaju se nahajajo danes primorski Jugoslovenci in njihovi politiki.

Poglejmo naša stremjenja, kakor se očutijo v dosedanjih dveh razvojnih dobah, od katerih sega prva približno od 60-ih let do balkanske vojne in druga od l. 1912 do rapalske pogodbe. Predvsem je prva doba zbudila, kar rodno občutstvo z mogočnimi zbori pod jasnim nebom, ki so na taboriških 60-ih let takorekoč iz praznega ustvarili v naših ljudeh strastni nacionalni zanos in poznano primorsko aktivnost, ki se odlikuje pred vsemi ostalimi slovenskimi pokrajinami. Pripisuje se žilavo narodno navdušenje južni čudi in sosedini z italijanskim narodom. Iz moralnih pogotov taboriških zborov so vznikala bralna in pevška društva in so se zanesle »Desede« do skrajne gorske vasi, do zadnje kraške doline. V tem ozračju je zapel Simon Gregorčič, ki je v svojih pesmih podal pesniški izraz primorskemu narodnemu gibanju. Na taki podlagi so nastali politični cilji, ki so bili naravno samo cilji primorskega jugoslovenstva: primorska obala, pomorsko velenje, neizčrpni viri narodnega bogastva s prekomorsko trgovino... Poleg prosvetnega programa, ki ga je bilo izvesti po deželi, so se pojavili gospodarski interesi. V tej dobi so torej šla vzporedno z nacionalnokulturnimi cilji stremjenja po

gospodarski integraciji primorskega ozemlja s Trstom na čelu.

To so obrisi programa primorske politike do let, ko je začela prešinjati slovenski narod in njegovo mladino ideja državnega edinstva južnih Slovanov, ki je od l. 1912 dalje z nenadno silo začela primorski narod in dala njegovemu prosvetnemu in gospodarskemu delovanju sunkovitost, ki bi ga bila privedla v najkrajšem času, takorekoč z uro v rokah, do pravic in mesta, ki ga je usoda namenila primorskim Jugoslovenom ob sinji Adriji. Toda svetovna vojna je kruto izpremenila smer našega življenja. Z rapalsko pogodbo je Primorska odsekana od duševne matere, odrezana od središča duhovnega življenja slovenskega jezika. Zaenkrat nas realnost sili, da ne razmišljamo, ali je narodu in nacionalni kulturi potrebna ena ali dve državi. Vemo pa, da je vrhovni smoter države, da omogoči in pospeši vsestranski in svobodni razvoj sil duha in telesa svojih državljanov. Skupno duhovno življenje v edinstvu jezika in krvi z jugoslovensko kulturo onstran državne meje pa nam mora biti v sedanjih treh dobi našega političnega delovanja iz vse vsake alternative. Ohranitev zveznosti našega duševnega življenja s slovensko kulturo in po možnosti samoostojno sodelovanje, soustvarjanje bo dalo pečat eksistenčne upravičenosti narodu pol milijona Jugoslovanov v Italiji, ki prebiva v polkrogu okoli Trsta. Kulturni nacionalizem v tem smislu postavlja duhovno življenje v eni jezikovni enoti kot najvišjo dobroto naroda, dovega žitja in bitja. Primat navedenega vrhovnega cilja Jugoslovenov v Primorju ne more izpodkopati noben program, najmanj socialni, v kolikor se držimo načelne strani vprašanja in ne oportunistične politike. Naša politika mora tedaj varovati navedeni smoter našega nacionalnega življenja, mora izposlovati ustanove in možnosti kulturnega ustvarjanja, prosvetne aktivnosti ter neovirano, svobodno sožitje s kulturo jugoslovenskega naroda. Nacionalno duhovno življenje nam mora biti vse, mora biti najsvetjeha svetinja našega srca in jezika, isto življenje, ki je poglajlo iz gorovirne neštete pokolenj naših prednikov in ki nam je danes dražje kot kedaj, danes po preteku dveletnega barbarskega suženjstva, s katerim so oblatili vekoviti spomini svojega vsečloveškega pesnika.

Fašisti sežgali našim kmetom žito in seno — Obnovevanje oronikar poročnika — Ljudstvo ogorčeno — Fašisti pustošijo stanovanja in pretepajo neoborožene ljudi

Iz Buzeta nam pišejo: Za narodni praznik sv. Cirila in Metoda so pri nas kmetje zažigali kresove na čast narodnega apostoloma. To ni bilo vsem všeč. Orožniki so letali okoli, da vidijo, kdo zažiga kresove. Govori se, da je sam orožniški poročnik De Santis pretepel dva naša človeka radi zažiganja kresov. Tudi fašisti so se dvignili ter so radi kresov zažigali našim revnim kmetom žito in seno. Tako so sežgali vse žito in seno kmetom Antonu Marijonu ter bratema Ivanu in Josipu Marijonu. Kmetje trpijo ogromno škodo. Kolikor

je nam znano, se do sedaj še nobenemu izmed zločincev ni nič zgodilo. Ljudstvo je vpricho takega strahovanja in požiganja silno ogorčeno.

Iz Sv. Petra-Fratrije nam pišejo: V sredi preteklega meseca so prišli k nam oboženi fašisti iz Pirana. Navneli so se na hiši Ivana in Mateja Benčiča ter jima razbili vse pohištvo. Nato so še imenovana dva kmeta neusmiljeno pretepli ter odšli. Ivan in Mate Benčič nista zaprta, fašisti tudi nobeden ne.

Jugoslavija

Preiskava o atentatu na regenta

BELGRAD, 7. Preiskava zaradi atentata na regenta Aleksandra se nadaljuje. Dognalo se je, da je zapleten v komunistično zaroto tudi neki četrti komunistični poslanec, katerega ime pa ni znano. Krojač Kolaček iz Novega Sada je priznal, da je komunistični poslanec Kovačević izdelal načrt komunističnega odbora v Novem Sadu in zalagal njemu člani z denarjem. Med skrivci se je pojavila tudi neka 25-letna ženska, po imenu Elvira, ljubimka skrivca šoferja Marinkovića, ki ga doslej niso našli. Ta ženska, bivša madžarska špijona, je dobavljala Marinkoviću bombe in municijo za teroristični odbor. Bombe in municijo je hranil neki Czakó, ki je tudi zaprt. Skrivca Mladenac in Juhász sta še pravčasno ušla v inozemstvo. Orambo obtoženih komunističnih članov pred sodiščem prevzamejo odvjetniki Grebenac, član zemljoradniške stranke, Popović (republikanec) in Jovanović (centrumaš).

Uradna agencija je medtem objavila to le poročilo o poteku preiskave: »Preiskava zaradi atentata na regenta se nadaljuje. Izvršilni odbor Komunistične stranke v Belgradu je dal nalog krajevnomu sovjetu v Novem Sadu, naj izvrši atentat na regenta in vladne člane. Bil je izbran ravno ta sovjet zaradi številne in živahne delavnosti svojih članov. Duša sovjeta je bil Nikola Kovačević, sedlar in komunistični poslanec, ki je bil 4 leta na Ruskem. On je našel ljudi in sredstva za izvršitev atentata. Preiskava ni mogla ugotoviti, ali so bili atentator in njegovi skrivci v zvezi z

madžarskimi iredentisti, ugotovilo pa se je, da so bili v tesnih stikih z boljševiki središč v Moskvi, na Dunaju in na Madžarskem.«

V komunističnem poslanskem klubu vlada velika poparjenost. Triša Kacelović je že začel z akcijo, da izvrši v stranki gotov preobrat na desno. Razen tega gre za to, da se izključijo iz stranke vsi, ki izkoriščajo komunistično gibanje v svoje namene, kakor italijanski iredentisti, Madžari, frankovci in podobni elementi. Komunisti so sklenili, izključiti iz stranke vse tri obtožene poslance, če se izkaže njihova krivda.

Število osumljenih oseb, ki so bile aretirane, raste naglo. Doslej jih je bilo baže aretiranih kakih 700, ponajveč iz južne Srbije.

Izjava socialnih demokratov k atentatu na regenta

Socialno-demokratski klub je podal v jugoslovenski ustavodajni skupščini o priliki atentata na regenta Aleksandra sledečo izjavo:

»Sistem kapitalističnega reda je vzrok neštevilnih bolnih družabnih pojavov. Med te spadajo tudi terorizem in atentati na posamezne šefe buržoazne politike in seveda tudi na vladarje.

Omenjeni ljudje, ki niso sposobni, da bi bolj globoko pogledali v vzroke bede, ki vlada v današnji družbi, mislijo lahkomišelnost, da se z odstranitvijo te ali one eksponirane politične osebnosti lahko poruši obstoječi družabni red in odpravi družabno zlo. Nič ni bolj nesposobno od tega.

Zato je socialna demokracija vedno največja nasprotnica anarhističnih in terorističnih metod. Smatrala je te me-

tode za pojav, nevaren organiziranemu in kulturnemu razrednemu delavskemu boju, ki edini more dovesti do osvoboditve ne le delavskega razreda, ampak tudi vsega človeštva. Imela je tudi še drug razlog, da nasprotuje anarhističnim metodam. Te metode so vedno dajale povod za neposredno preganjanje in za rabo reakcionarnih ukrepov proti vsemu delavskemu razredu, za zapiranje delavcev in razbijanje delavskih organizacij.

Boječi se, da ne bi naša vlada poizkusila izrabiti poizkusa atentata, ki se je izvršil ob priliki regentove »risce«, kot povod za preganjanje delavcev in njihovih organizacij, smatramo za svojo dolžnost, da pravčasno posvarimo vladno pred tako možnostjo. Terorizem je znak nezdravega družabnega stanja in slabih državnih razmer, in se ne more odpraviti s terorizmom z druge strani, ampak le z razumnimi družabnimi ukrepi. Organizirani delavski razredni boj je najboljša garancija zoper terorizma. Zato bi vsak narod na to stran pomenil le, pojačanje pogojev za sam terorizem.

Regent Aleksander zopet odpotoval v inozemstvo

BELGRAD, 6. Regent Aleksander je odpotoval v ponedeljek zopet v inozemstvo, odkoder se je bil pred kratkim vrnil vsled bolezni svojega očeta. Regent se je ustavil med potjo del časa v Zagrebu in Ljubljani, kjer ga je ljudstvo burno pozdravljalo.

Italijansko-jugoslovenski dogovor proti povrnitvi Habsburgovcev

ZAGREB, 7. V Rapallu je bil med Italijo in Jugoslavijo sklenjen med drugim tudi dogovor o skupni akciji proti povrnitvi Habsburgovcev. Doslej je bila znana samo glavna misel tega dogovora, tukajšnja »Riječ« pa prinaša njegovo popolno besedilo, ki se glasi: »Da bi se zagotovile blagodati miru, dosežene z velikimi žrtvami v vojni proti avstro-ogrski monarhiji, sta se vlada Njegovosti Velikanstva kralja Srbov, Hrvatov in Slovencev g. Milenka Vesnića, ministrskega predsednika, g. dr. Trumbića, ministra vnanjih stvari in g. Kostojanovića, ministra za finance, a vlada Italije g. Giolittija, ministrskega predsednika, grofa Sforza, ministra vnanjih stvari in g. Bonomiya, ministra za vojno, ki so sklenili to le:

Čl. 1. Obe vladi se vzajemno obvezujeta, da bosta skrbeli za točno izvršitev mirovne pogodbe, sklenjene v Saint-Germainu in Trianonu. V tem namenu bosta ukrenili sporazumno vse potrebne politične mere, da se prepreči povrnitev Habsburške dinastije na prestol Avstrije in Madžarske. Čl. 2. Obe pogodbeni vladi se obvezujeta, da si bosta vzajemno dali diplomatsko pomoč, ki jo bosta v tej stvari smatrali za najbolj primerno. Čl. 3. V duhu tega sporazuma se obe pogodbeni vladi obvezujeta, da bosta pazili na dejanja, ki so naperjena proti njihovi skupni varnosti bodi z avstrijskega ali madžarskega ozemlja in da se bosta o tem obveščali. Čl. 4. Italijanska vlada je z veseljem doznala za sporazum, ki obstoja izključno v mejah teh namenov med vlado kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev in vlado Čehoslovake. Vlada kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev bo priobčila ta dogovor čehoslovski vladi. V slučaju, da se sklenejo novi sporazumi te vrste, se bosta obe vladi sporazumile, preden jih udeleži. Čl. 5. Ta dogovor ostane v veljavi dve leti po izmenjavi ratifikacij. Lahko se bo obnovil za isti rok, če se šest tednov prej ne odpove. Čl. 6. Ta dogovor se bo ratificiral v najkrajšem roku in ratifikacije se bosta menjali v Belgradu in Rimu. Sklenjeno v Rapallu, dne 12. novembra l. 1920. — M. Vesnić, dr. A. Trumbić, K. Stojanović, Giolitti, Sforza, Bonomi.«

Čehoslovaška

Pogajanja med Ogrsko in Čehoslovaško prekinjena

PRAGA, 7. Pogajanja med Čehoslovaško in Ogrsko, ki se vršijo v Budimpešti, so se morala ustaviti iz tehničnih razlogov. Pogajanja se bodo zopet začela v prvi polovici meseca avgusta.

Ogrska

Presenetljiva odkritja kneza Windischgrätza o delovanju grofa Karolyja ob času vojne.

BUDIMPEŠTA, 6. V ogrski narodni skupščini je imel knez Alojz Windischgrätz govor, v katerem je obdolžil Karolyja in njegove tovariše veleizdaje nasproti Odrski. V nemškem glavnem stanu sem izvedel — je rekel govornik — da so Karolyjevi zaupniki hodili ob času vojne v Švico in da so iskali stike s francosko vlado in tudi s francoskimi socialisti. Karolyjev zaupnik poslanec Abraham je bil v zvezi z Blumom, Renaudelom in Gibeaux-om. Ko sem bil 1. novembra l. 1918 poslan v Švico, da se začnem pogajati o Andrasy-jevi ponudbi loenega miru, so se Francozi čudili, da je bila sestava nove vlade poverjena Karolyju. Francozi so Karolyja in njegove stike s sovjetsko vlado dobro poznali. Zvedel sem, da je bil Karoly poslan francoski vladi tri spomenice, na katere pa ni dobil odgovora.

Prvo spomenico je nesel v Švico Denes, drugo Abraham in tretjo Vincenc Hagy. Imel sem v rokah izvirnik tretje spomenice. Ima datum 12. oktobra 1918 in vsebuje izjavo, da so zgodovinske meje ogrskega kraljevstva krivične in da so v nasprotju s pravimi koristmi ogrskega plemena. Ker je tako ogrska vlada sama predlagala razkosanje ogrske države, je postal ločni mir nemogoč, francoska politika se je spremenila in Čehi, Romuni in Srbi so vdrli na Ogrsko in si vzeli, kar so hoteli. Dne 16. novembra l. 1918. sem Karolyja opozoril na to spremembo. Windischgrätz je nato navedel govor francoskega poslanca Monpeta na seji od 26. marca 1919. Omenjeni poslanec je govoril v prilog Karolyju, a Clemenceau mu je odgovoril, da francoska vlada čeni Karolyjeva poročila o vojaškem položaju, da pa ne more podpirati vlade, o kateri je očitno, da se nahaja v najhujših stikih s sovjetsko vlado v Moskvi.

Govor kneza Windischgrätza je izzval splošno ogorčenje. Ministrski predsednik Bethlen je zahteval, naj knez Windischgrätz izroči vse listine sodišču, da se bodo krivci kaznovali. Knez je odgovoril, da so vse listine na razpolago drž. pravdniku.

Italija

Bonomi je končno izpopolnil svojo vlado

RIM, 7. Imenovanje državnih podtajnikov je šlo zelo počasi izpod rok, ker je moral novi ministrski predsednik zadovoljiti s podtajniki one stranke, ki niso bile zadovoljene z ministri. Bili so imenovani 4 podtajniki iz stranke demokratičnih socialcev, 4 iz stranke demokratičnih liberalcev, 3 iz ljudske stranke, 2 reformisti in 2 agrarca. Ob sprejemu ministrskega predsedništva in ministrstva za notranje stvari je poslal Bonomi vladnim oblastvom in prefektom brzojavno okrožnico, v kateri pravi, da zahteva, naj se povsod spoštuje zakon. Tozadevna vladna oblastva in prefekti morajo ukreniti vse potrebne ukrepe za ohranitev javnega reda in preprečitev krvavih spopadov.

Velike delavske manifestacije v Rimu

RIM, 6. Danes se je vršilo napovedano zborovanje delavskih organizacij proti fašistovski beli reakciji. Varnostne oblasti so bile ukrenile naravnost gorostasne ukrepe za ohranitev javnega miru. Rim se je tekotom zadnjih let že odvalil tako odločnega nastopa s strani varnostnih oblasti in vse je začudeno gledalo številne vojaške in orožniške oddelke, ki so, opremljeni s strojnicami in oklopnimi avtomobili, zasedli vse dohode, ki vodijo k botaniškemu vrtu, kjer se je imelo vršiti zborovanje. Kolosej je zasedlo kakih 1000 stražnikov s strojnicami in oklopnimi avtomobili. Vse dohode na trg pred Kolosejem so zaprli konjeniški oddelki in stražniki, ki so se ponekod postavili celo v tri vrste ena za drugo.

Ob 16 je bil ustavljen tramvajski promet. Tudi kočijaži so ustavili vožnjo. Delavstvo v tvornicah je zapustilo delo, kavarnarje in javni lokali so se zaprli.

Posamezne skupine delavcev so prišle k botaniškemu vrtu že ob 15. Ob 16'30 je bilo zbranih okoli 40.000 ljudi. Veliko radovednost je vzbudil prihod novoustanovljenega bataljona ljudskih arditov, ki so prikorakali v vojaških vrstah tik pred začetkom zborovanja na trg pred Kolosej, kjer jih je bila policija ustavila. Bataljon ljudskih arditov šteje kakih 3000 dobro discipliniranih mož. Prišli so s svojimi bojnimi zastavami. Vse organizacije, ki so se udeležile zborovanja, so prišle tudi s svojimi zastavami.

Ob 17 se je začelo zborovanje. Govorili so D'Amato za Delavsko zvezno zbornico, v imenu socialistov poslanec Bonicci, v imenu komunistov poslanec Bombacci, v imenu anarhistov Forbicini. Zborovanja so se udeležili tudi republikanci, v imenu katerih je govoril poslanec Conti. Vsi govorniki so noudarjali nujnost združitve vsega proletariata proti nasilstvom manjšine, ki hoče uničiti delavsko gibanje.

Po zborovanju je prišlo do manjših incidentov s policijo in vojaškimi oddelki, ki so zahtevali, da se zbrana množica takoj razide. Konjeniški oddelki so ponovno razpršili posamezne oddelke in je bilo pri tem več oseb ranjenih.

Fašisti so bili povabili veliko svojih prijateljev tudi iz drugih mest, toda varnostni organi so preprečili vse nameravane izgrede.

Gornja Šlezija

Položaj v Gornji Šleziji še vedno nejasen

PARIZ, 7. Prilikom smrti francoskega majorja Montalegreja, ki je bil ubit pri protifrancoskih demonstracijah v Opolu, je poslal vojni minister Barthou generalu Lerondu brzojavko, v kateri globoko obžaluje smrt omenjenega častnika in izraža francoskim četam zahvalo za njihovo zaslužno delo v Gornji Šleziji.

Kljub temu, da so se nemške prosto-voljske čete generala Höferja umeknile, kakor je zahtevala medzavezniška komisija, se položaj še ni razčistil. Nemci v Beuthenu so se vojaško organizirali in število oboroženih znaša že okoli 15.000 mož. Zraven tega obstoja v Beuthenu še vedno krajevni odbor organizacije »Orgesch«.

Nekoliko odgovora na krivična očitanja

Pod naslovom »Zastrupljevalci mladine« je posnela »Emancipazione« članek, ki smo ga mi priobčili v številki od 9. junija pod sličnim naslovom. V tem članku smo govorili o sedanji pogubni vzgoji mladine potom časopisja k narodnemu sovražstvu. Posebno smo ožigosali način »Piccolac«, ki z besedo in sliko naravnost preračunjeno okužuje mladino. Stariši sami — smo rekli — bi si morali v strahu staviti vprašanje: kaj bo iz take mladine, iz fantičev, ki dobivajo že v nežni dobi samokres in batino v roko. In stavišmo slednjič tudi vprašanje: kakšno bo naše bodoče sožitje s tako generacijo v drugorodnem taboru?

Hvaležni smo italijanskemu listu za to, da je naša izjavljana sporočil italijanski javnosti. Zlasti smo mu hvaležni za njegovo pripombo: »Piccolo« ima dobre razloge, da molči o tem članku v slovenskem listu; kajti ta list (»Piccolo«) ne more dati na to, kar piše slovenski list, nobenega odgovora, ki bi držal. Posneli smo ta članek, toda ne za »Piccolac«, temveč za stariše malčkov ali, bolje rečeno, za tiste stariše, ki hočejo vzgajati svoje otroke.

»Emancipazione« pa je dodala nekaj pripomb tudi na naš naslov: »Bodite nacionalni, kolikor hočete, dokler vaš nacionalizem ne zadeva nas. Če imate svojo zavest, držite si jo! Ali zelo umestno bi bilo, če bi vi, ki živite v deželi, ki narodnostno ni vaša, vplivali tudi na Slovence pri izvestnih listih, ki ob vsaki priliki govorijo slabo o Italiji in italijanskem narodu. Tudi onim, ki na vaši strani podžigajo sovraštvo med obema narodoma, bi morali povedati, da niso nič manj nemoralni nego tisti, ki jih vi imenujete zastrupljevalce mladine.«

»Emancipazione« naj nam ne šteje v zlo odkrite besede: Napisala je znano neresnico. Trdila je nekaj, česar ne more z ničimer podpreti. Pred vsem ni res, da živimo Slovenci v deželi, ki narodnostno ni naša. Ta dežela sicer ni izključno naša, pa je vendar tudi naša. Saj tvorimo celo veliko večino v njej. To je jasno razvidno iz dejanskega stanja, to neoporečno dokazujejo vse statistike, o tem živo pričajo izidi vseh volitev, ki so se vršile v tej deželi, tudi izid zadnjih volitev v rimski parlament je zopet potrdil, da je večina prebivalstva na Primorskem jugoslovenske narodnosti. Tako govori tudi dejstvo, da sta obe plemeni-komponenti v gospodarskem življenju v deželi.

Ravnatko moramo z vso odločnostjo zavrniti trditve, da z naše strani podžigamo sovraštvo proti italijanskemu narodu, da tudi mi okužujemo mladino. Nihče ne more navesti niti enega dejstva, s katerim bi mogel podkrepiti take trditve. Mi smo pač v boju proti vsem tistim činiteljem italijanske narodnosti — pri oblastvih in v javnosti —, ki nam delajo krivico, ki nam nočejo priznati pravice do samosvojega narodnega življenja, ki svoja postopanja nasproti nam nočejo uravnati po načelu enakopravnosti. Toda sovraštva proti italijanskemu narodu ne poznamo. Mi spoštujemo italijanski narod in znamo ceniti njegovo kulturo, njegovo zgodovino in občudujemo njegovo delo za lastno narodno uedinjenje. In prav nič drugega ne zahtevamo od Italijanov, nego da se nasproti nam praktično uveljavlja isto načelo narodne pravičnosti in svobode, s katerim si je ravno italijanski narod izvojeval svojo narodno svobodo.

Slovenci svoje mladine nikoli ne učijo sovražiti drugo narodnost v deželi. Slovenci svojim otrokom ne potiskajo v roko ne batin ne revolverjev. Slovenci uče svojo mladino, naj ostane zvesta svojemu rojstvu!

»Emancipazione« pravi, da smo lahko narodni, kolikor hočemo, dokler to ne zadeva — Italijanov! Spoštovani list naj nam ne zameri, če mu rečemo odkrito, da je napisal hudo neskladnost. Saj gre menda tudi temu italijanskemu listu za to, da pridemo do primerne, poštene in blagodejne ureditve razmerja med obema plemenoma. Če pa res hočemo priti do tega zaželjenega cilja, enostavno ne more biti drugače, nego da govorimo o stvarih in vprašanjih, ki se tičejo obeh strani! »Emancipazione« pa bi hotela, naj bi bili mi »nacionalni« le med seboj, v svojem krogu, pri svojem ognjišču pod svojo streho; noče pa, da bi svoje čustvovanje, svoje pravice in svoje zahteve uveljavljali nasproti tistemu, ki naj se pogodimo z njim. To je neskladnost, je nezmisel. Ne, gospoda, na tak način — da ne bi smeli odkrito govoriti na tisto stran, s katero smo v navzkrižju, ker bi jo to neprijetno »zadevalo« — se ne more priti do sporazuma in do mirnega sožitja! Kdor misli, da smo mi »sovražniki« in »zastrupljevalci« zato, ker govorimo odkrito o tem, kar občutimo kot ljuto krivico; ta zagraja pot, ki vodi k miru.

O listu »Emancipazione« pa nikakor ne moremo tako neugodno soditi. List je le hotel dati malo lekcijo tudi nam, pa se je pri tem nerodno zaletel.

Poljska

Nameravani atentat na predsednika poljske republike

VARSAVA, 7. Z. Ozirom na netočne vesti o atentatu proti osebi predsednika poljske republike maršala Pilsudskega je objavil poljski dopisni urad sledeče pojasnilo: Dne 27. junija ob 2 polno je prišel v palačo Belvedere, kjer staneje načelnik poljske države, neki človek, ki je rekel, da bi rad govoril z vojnim ministrom. Uradniki so povedali temu neznanemu človeku, da vojni minister ne staneje v belvederski palači. Tedaj je neznanec zahteval, naj ga sprejme predsednik republike Pilsudski. Pričujoči so videli, da omenjeni neznanec ni bil pri čisti pameti, in so ga spravili iz palače. Ko je prišel zopet na ulico, je začel kot neumen streljati z revolverjem proti policijskim agentom. Bil je aretiran. Ugotovilo se je, da gre za nekoga sanitetnega vojaka po imenu Szubert.

Francija

Japonski prestolonaslednik odpotoval iz Francije

PARIZ, 7. Japonski prestolonaslednik Hirohito je odpotoval danes predpoldne iz Pariza v Toulon, kjer se bo vkrcal na oklopnico »Katori«, da pojde v Italijo.

Anglija

Važnost prihodnjega medzavezniskega sestanka

LONDON, 7. »Times« pravi, da se bodo na prihodnjem sestanku vrhovnega sveta končno določile smeri politike posameznih držav glede vseh temeljnih evropskih vprašanj. Vsled tega bo od tega sestanka odvisno tudi bodoče razmerje med posameznimi državami.

Glasom nekega poročila Reuterjevega urada se bo sestanek vršil najbrže v Boulogne-sur-Mer v drugi polovici tega meseca.

Japonska politika na Daljnem vzhodu pred angleško zbornico

LONDON, 7. Angleški minister za zunanje zadeve je odgovarjal v dolnji zbornici na neko vprašanje o japonski politiki na Daljnem vzhodu. Minister je povedal zbornici, da je japonska vlada obvestila angleško vlado, da je vsled vrnja v vzhodni Sibiriji prisiljena držati svoje čete na Sahalinu, Vladivostoku in po drugih mestih pokrajine, dokler ji ne bo mogoče skleniti sporazuma s postavno rusko vlado. Angleška vlada ne misli, da je Japonska anektirala otok Sahalin.

Anglija in Turčija. — V slučaju, da Turki napadejo Carigrad

LONDON, 7. »Daily Chronicle« pravi, da je bil največji del angleškega sredozemskega brodnjaka poslan v Carigrad. List pravi, da se je to napravilo le iz previdnosti, in da ne pomeni, da so se sovražnosti začele ali da se bodo v kratkem začele. Toda, — dostavlja — ako Turki napadejo nevtralnno ozemlje, se jim bodo morali Angleži in Francozi upreti, dasi ne nameravajo ne eni ne drugi prekršiti svoje dosedanje nevtralnosti. Vsled neuspeha carigradske zarote, ki je bila brez dvoma delo nacionalistov ali boljševikov, in vsled prihoda angleškega brodnjaka, se bodo kemalisti premislili, preden napadejo Carigrad. Ako pa kljub temu napadejo, jih bodo medzavezniske čete morale pregnati in to bi pomenilo konec nevtralnosti. Mi smo že izrecno izjavili — zaključuje list —, da želimo imeti s Turško trajen mir, toda zna se zgoditi, da bomo morali postopati drugače.

Za irsko konferenco v Londonu. — Posredovanje angleških prekomorskih naselbin. — Optimizem londonskih krogov

LONDON, 7. Ministrski predsednik severne polovice irskega otoka Craig je odklonil povabilo predsednika fenijanske irske republike De Valera, ki mu je bil pisal, naj pride v Dublin, da se dogovorita o odgovoru na Lloyd Georgevo ponudbo. V začetku se je zdelo, da poskus angleškega ministrskega predsednika vsled odklanjanja stališča ministra Craiga bo šel po vodi in v Londonu se je položaj presojal zelo pesimistično. Toda De Valeri se je vendar posrečilo priti v dotiko z nekaterimi voditelji unionistične stranke in je imel z njimi te dni sestanek v mestni hiši glavnega mesta južne Irske, v Dublinu. Pridno prizadevanje voditelja fenijancev De Valera, da bi se sporazumel s stranko pristavev Anglije glede odgovora Lloyd Georgeu, se tolmachi v Londonu kot zelo dobro znamenje in si obetajo popoln uspeh Lloyd Georgevega poskusa za pomirjenje Irske.

Lloyd Georgev poskus je v tesni zvezi s sedanjim državnim konferenco v Londonu. Angleški dominioni so se začeli živo zanimati za angleško-irski spor in hočejo porabiti ves svoj vpliv za to, da pride čim prej do povoljne rešitve tega vprašanja. To zanimanje je razvidno predvsem iz tega, da je ministrski predsednik južno-afriške naselbine general Smuts šel sam na Irsko ter tam obiskal De Valero in Craiga. Smuts je bil v Dublinu pred večeršnjim in se je večeraj že povrnil v London. Ker se je tako na dolgo povrnil v London, so tukaj na splošno prepričani, da je našel podlago za pogajanja. Govoril se tudi že, da bo sam angleški kralj sklical »irsko konferenco« v buckinghamsko palačo in da bo sejam predsedoval ministrski predsednik kakega dominiona.

General Smuts je po svojem povratku s Irske tudi sam potrdil ta rožnata

domnevanja o uspehu njegovega obiska v Dublinu in Belfastu. Večraj zvečer je imel pri neki pojedini govor, v katerem se je doteknil tudi irskega vprašanja. Rekel je, da se rešitev mora najti in da jo je mogoče najti. Koristi in dober ugled angleške države zahtevajo, da se irsko vprašanje mora rešiti. Vprašanje Južne Afrike je bilo slično irskemu vprašanju in je bilo rešeno. Toda obe stranki morata biti blagohotni in strpljivi ena z drugo in morata ena drugi popuščati.

Stališče angleških prekomorskih dominionov v irskem vprašanju je, da se Irski ima dati ista avtonomija, ki jo uživajo oni sami. Težko je reči za sedaj, ali se bodo fenijanci, ki so dosedaj vedno zahtevali popolno neodvisnost, zadovoljili s tako rešitvijo. Ako se »irska konferenca« sestane, kakor se zdi da se bo, bo De Valera najbrže predlagal, da naj se irsko ljudstvo samlo odloči potom ljudskega glasovanja.

Bališke države

Odbor litovske komunistične stranke aretiran

KOVNO, 7. Izvršni odbor litovske komunistične stranke je bil aretiran. Policija je zasegla važne listine.

Rusija

Lenin italijanskim komunistom

DUNAJ, 7. Agencija »Rosta« javlja iz Moskve, da so italijanski socialisti podali na seji dne 30. junija izjavo, s katero obljubljajo, da bodo naredili vse mogoče, da se na prihodnjem kongresu italijanske socialistične stranke izvrše sklepi tretjega kongresa komunistične Internacionalne. Radek je na tej seji zelo kritiziral delovanje italijanskih socialistov. Italijanski zastopnik Terracini je poudarjal, da morejo delavski sloj spraviti v boj samo aktivni voditelji, ker zgled in dejanje izdaja več nego propaganda. Govornik je zaključil: »Za revolucionarno borbo ni nikakor potrebno, da pripada večina proletariata komunistični stranki, ker za revolucionarno ofenzivo zadostuje, da so z nami simpatije delavskega sloja.

Odgovoril mu je Lenin, ki je nastopil proti tako otročjim in za svetovno revolucijo škodljivim argumentom. Lenin je poudaril, da se ni posrečilo nobeni komunistični stranki, da bi dobila v svoje roke vodstvo večine delavskega sloja. Terracini je rekel — je izjavil Lenin — da so bili v Rusiji komunisti majhna stranka, ko so zmagali, toda mi smo imeli na svoji strani večino delavskih in kmetijskih svetov in polovico vojske. Povejte mi eno samo kapitalistično državo, v kateri imate na svoji strani polovico vojske! Terracini je za ofenzivo in zahteva takojšen nastop. Revolucionarni socialisti na levi so zastopali ista načela, ko so nas pobijali. Mi imamo v tem vprašanju veliko političnega izkustva. Brez pobijanja teh elementov bi se nam ne bilo tekom zadnjih let posrečilo ohraniti delavsko moč nesokrunjeno. Toda sedaj, po treh letih in pol revolucije, je sramotno priti semkaj se pripraviti o političnih smereh, namesto da bi se govorilo o pripravah za revolucijo.

Po tej lekciji zastopniku italijanske komunistične stranke je Lenin zaključil svoj govor, poudarjajoč, da je pojem mase zelo elastičen in da se menja po obliki in stanju boja.

Spor med Leninom in Trockim

RIGA, 6. Vesti iz Moskve pravijo, da silijo na shodu III. internacionalne bolj in bolj na dan navzkrižja med pristavi zmerne Leninove politike, ki so pripravljene slediti Leninu in njegovim idejam o postopnem socialnem razvoju in o sodelovanju z buržoazijo na eni strani, in med pristavi skrajne struje, ki jo vodi Trocki. Italijanski zastopniki so, kakor pravijo druge vesti iz Moskve, za Trockega in naglašajo potrebo, da se Serrati izključi iz III. internacionalne. Toda ta zadeva se bo rešila še le tedaj, ko bo končana razprava o poročilu Rondanija in Genarija o italijanski socialistični stranki. V to razpravo bo posegla tudi Angela Balabanova. — Ker je moskovski vodovod že več časa pokvarjen, so se začele pojavljati razne nalezljive bolezni. Potrjuje se, da je bilo v Moskvi več slučajev kolere in da se bolezen zelo širi.

O sporu med zmernim Leninom in

PODLISTEK

V. F. B.

V malem svetu

Začel se je oblačiti z mrzličavo hitrostjo. Potem je odletel iz hiše, ne da bi čakal na zajutrek. Moral je takoj videti Sofijo, predčeti ji nesrečo, ki je doletela njegovega očeta in jo izprosi, da ostane, ker sedaj ni imel nikake nade, da bi od kod dobil denarja, a v žepu ni bilo mnogo več od pet goldinarjev. Ali je bilo to slutnja, da mu je srce vedno hitreje utripalo in da se mu noge žbile, čim bolj se je bližal Veliki kavarni? Ali pa se je usoda vzela pod oko, pa ga še pušča, da dela, hodi in misli kakor bitje a svobodno voljo, dotim ni on nič drugega, nego gotov njen plen, ranjena miš v krempljih macke, ki se še igra žno poprej, nego ji zasuce vrat? Kdor ga je videl se pred tremi dnevi: vselega in objestnega, duše polne življenja in strasti uživanja, mladega in odličnega, ne bi ga danes spoznal, videl ga, kako je zapuščen Veliko kavarno in se našel na cesti. Kaj je bilo to, kaj je moglo ubogega mladika tako izpremeniti, da se je vlačil po ulicah, bled, izgubljenega izraza in obrazu, povečane glave

zagrizenim Trockim so se začele širiti naravnost neverjetne govorice, ki prihajajo večinoma iz Varšave. Eden takšnih glasov kroži v poluradni obleki in je bil posnet po varšavskih listih. Listi poljskega glavnega mesta javljajo namreč, da je predsednik poljske komisije za vračanje poljskih ujetnikov iz Rusije, poslan iz Moskve poljski vladi brzojavko, v kateri je rečeno, da grozi Rusiji vsled političnega spora med Leninom in Trockim nova meščanska vojna. Lenin da je dal Trockega aretirati in ga spraviti v zapor.

Turčija

Sultan bi odstopil? — Rusko-turška zveza

ATENE, 6. Tukajšnji listi so prejeli iz Carigrada vest, da je angorska vlada zahtevala od sultana, naj odstopi. Sultan je odgovoril, da je pripravljen to storiti, toda v prilog kakemu drugemu članu cesarske družine in ne postavemu prestolonasledniku Abdul Modida, ki se je pridružil nacionalističnemu gibanju.

Vojski Kemal paše imajo male proglase, ki vsebujejo izjave Jusuf Kemala na tajni seji angorske narodne skupščine. Jusuf Kemal je rekel na tej seji, da bodo zavezniki zadeli ob ruske čete, ki se bodo borile ob strani turških vojakov, ako pošljejo Grkom vojaško pomoč.

Azija

Novi turški uspehi. — Grški glavni stan odšel iz Bruse

CARIGRAD, 6. Uradno turško poročilo pravi, da so imeli Grki v borbah pri Ismidu velike zgbue. Vsled turške ofenzive so se grške čete, ki so se bile izkrcale v Mara Musmel, morale zopet vkrati. Grški glavni stan se je umaknil iz Bruse, ker predvideva novo turško ofenzivo.

Domače vesti

Vsem, ki nabirajo za Narodno obrambni sklad! Na zadnji seji Političnega društva »Edinosti« se je sklenilo, da se nabiranje za Narodno obrambni sklad zaključijo in se do 15. julija vrnejo političnemu društvu bloki. Pozivamo ljudstvo, da daruje s tem večjo požrtvovalnostjo za istrske mučenike. Istra mora sedaj stati na prvem mestu!

Promocija. 2. t. m. je bil promoviran za doktor naš rojak živinovozdravnik gospod Ivan Bordon iz Marezig. Čestitamo!

Glasbena šola. Učenci, kateri nam delajo čast, na tržaškem konservatoriju Tartini sta gojenca gospica Karmela Kosovel, hčerka šolskega voditelja gospoda Antona Kosovela v Tomaju pri Sezani in gospod Dušan Štular iz dobroznane narodne družine v Trstu. Junija 1. je bila preizkušnja o zmožnosti gojencev. Gospica Kosovel in gospod Štular sta častno prestala preizkušnjo ter delata čast zavodu Tartini in tudi našemu slovenskemu narodu. Točke sporeda gospice Karmele Kosovel so bile: Bach: Fantazija v c-molu; Brams: Rapsodija op. 79. Gospod Dušan Štular pa: Suk: Canzone d'amore; Seiss: Studio di bravura. Častno sta vršila svoje naloge ter dokazala da imamo Slovenci ukaželjno mladino na glasbenem polju.

Proseki supletji vabijo vse kolege in kolegice-suplete za soboto, 9. t. m., ob 17. uri na sestanek v Barkovlje k »Društvu«. Svrha sestanka: Pogovor o zadnji okrožnici glede supletov. Prosimo, naj nihče ne izostane.

Občinstva pri predstavi »V KRALJESTVU PALČKOV« v Skedaju obeta biti mnogo, ker je navdušenje zanj veliko. Dvorana je lepa in pri dobrih ventilatorjih hladna. Slovenci, pridite!

Občni zbor Delavskega podpornega društva, ki je bil napovedan za nedeljo, 10. t. m., se je moral preložiti, ker ta dan niso prosti prostori v Konsumnem društvu v Rojanu, in se bo vršil istotam prihodnje nedeljo, 17. t. m., ob 10. dopoldne po napovedanem dnevnem redu. — Predsednik.

Uradne vesti

Davek na avtomobile. Posestnikom takih avtomobilov za privatno rabo (transport oseb), za katere se do 20. junija ni še plačal davek za tekoče leto, in ki niso krožili v mesecih januarja, februarja, marca, aprila, maja in junija (do 20. junija) ter so ves ta čas stali v remisah, se izjemoma, in sicer samo za tekoče solčno leto, dovolji, da plačajo polovico normalne takse, toda le pod absolutnim pogojem, da plačajo takso najkasneje do 31. julija t. l.

Isto velja za motorne čolne, motocikle, motorne vozičke, ako so ta vozila namenjena privatni rabi (transportu oseb). Za avtomobile, motorne vozičke, motorne čolne pa, ki so namenjeni javni službi ali prevažanju na določene črte, kakor tudi za avtomobile in mo-

z razmršenimi lasmi, še s predčerašnjim prahom na obleki, z nesnažo od pijače in jedi? Malenkost, radi katere bi drugi ljudje skomignili z rameni, ali se smejali, ki pa je njega ubila: v kavarni so mu rekli, da je Sofija izginila že večeraj z nekim trgovskim potnikom — so govorili — ali kam, tega ne ve nkd. Tudi je zapustila dolgove: umazanih dolgovi pri perici in nartarjih, pak jo sedaj išče policija! — In ni ostavila nobenega pisma, nobenega glasu zame? — je vprašal Dragan debelega natakarija, a ta se je zasmajal:

Kdor brzi, ne pušča nobene sledi za seboj! — Ona pa je svojo dobro zamela! Na policiji niti ne vedo, odkod je, ker se je izkazalo, da je imela lažnjivo, tujo knjigo in je bila pri-glašena s tujim imenom. Ah, — lepa pitica! To je bilo vse in zadnje, kar je čul o nji. Vprašal je še na policiji, na kolodvorih. Nikdo mu ni vedel nič povedati in ljudje so se mu smejali. Njemu pa je srce pokalo od boli, ki pa jo je skrival v sebi in stiskal zobe. Ni imel nikogar, ki bi se mu mogel potožiti, ker je čutil, da so ga vsi enako sprejeli: s smehom ali prezirrom. Kdo naj bi razumel, kar se godi v njem, kaj mu je bilo ono dekle? Nikdo. On sam jo je poznal, on sam razumel, in je po njenem zadnjem koraku sodil, da je storila to radi njega, ker je bila njemu ljubezen brez vsake nade.

z razmršenimi lasmi, še s predčerašnjim prahom na obleki, z nesnažo od pijače in jedi? Malenkost, radi katere bi drugi ljudje skomignili z rameni, ali se smejali, ki pa je njega ubila: v kavarni so mu rekli, da je Sofija izginila že večeraj z nekim trgovskim potnikom — so govorili — ali kam, tega ne ve nkd. Tudi je zapustila dolgove: umazanih dolgovi pri perici in nartarjih, pak jo sedaj išče policija! — In ni ostavila nobenega pisma, nobenega glasu zame? — je vprašal Dragan debelega natakarija, a ta se je zasmajal:

torne vozičke na trgu ter tovrstne avtomobile se mora plačati cela taksa. — Trst, 30. junija 1921. — Finančni ravnatelj Vidulich.

V novih provincah se vpelje kolek kakor v starem kraljestvu. Opozarjamo na kr. odlok od 16. junija 1921. št. 795 o fiskalnih ukrepih glede kolkov. S tem odlokom se razteza na nove province razne določbe glede kolkovnih pristojbin na prodajo luksuznih pijač, na note in računse listke v luksuznih restavracijah in prenočiščih ter v gostinah drugih kategorij; na izmenjavo surovin in blaga v trgovini; na prodajo dragocenih predmetov ter parfumov in zdravilskih specialitet; na boteljke, ki vsebujejo vino, liker in mineralno vodo; na navadne pobotnice in na note, račune in fakture; na transporte z avtomobilom; na zvešek od 5 na 15 odstotkov prispevka za invalide, vdove in sirote po padlih vojakih, v kolikor se tiče kolkovne pristojbine.

Kr. odlok od 16. junija 1921. št. 795, ki je bil razglašen v uradnem listu »Gazzetta Ufficiale del Regno« 25. junija 1921. in v uradnem listu »Osservatore Triestino« 28. in 30. junija 1921., stopi s 1. julijem 1921. v veljavo. Določbe tega odloka vežejo torej vsakogar, ki od 1. julija t. l. dalje, Finančno ravnateljstvo je razposlalo razglas, v katerem opozarja občinstvo na poglavitne točke tega odloka.

Iz tržaškega življenja

»Poštena« prijateljica. 20 letna Olga Lecan, stanujoča v ulici Piccardi št. 56, se je nahajala te dni v V. oddelku mestne bolnišnice skupno z Hortensijo Bose, stanujočo v ulici Molin a vento št. 23. Pred dvema dnevoma je zapustila Bose bolnišnico ter naprosila Lecanovo, naj ji posodi obleko, češ da nima kaj obleči. Lecanova ji je res posodila volneno obleko v vrednosti 400 lir, toda »prijateljica« je obleko prodala in ni ji bilo več nazaj v bolnišnico. Ko je videla Lecanova, da jo je prijateljica pošteno opeharila, je naznanila stvar policiji, ki je aretirala nepošteno Bosvejo.

Z voza je padel večeraj popoldne nekje pri Sv. Jakobu 70 letni kočijaž Gaetano Parlari, stanujoč v ulici Giuliani št. 34, ter se pri tem ranil za tilnikom. Prvo pomoč je dobil na rešilni postaji.

Neki nerodni kolezar je povozil večeraj popoldne na Greti tik pred vilo »Tripovich« 77 letno Franciško Benčinovo, stanujočo pri Sv. Ivanu št. 1072. Zenska je dobila pri tem več manjših ran na obrazu in po rokah. Prvo pomoč ji je dal zdravnik rešilne postaje.

Darovi za nesrečne žrtve v Istri

Jugoslovenska družina Tolmin L. 40. — 7 družin iz Sv. Križa pri Trstu L. 37. — Hranilnica in posojilnica iz Sv. Križa L. 50. — Albin Anič L. 100. — Završnik Rudolf, nab. pola št. 112 nabral v Sv. Petru na Krasu: Na svatbi pri Zafredu L. 238 in 20 din. Po 100 lir so darovali: Sever Franc, Domicelj Alojzij, Ferdo Spilar, Luka Smolnikar, Stefanija, Mlakar, Peter Milej, Po 200 lir: Podgorac & Petelin. Po 50 lir: Muha, Ivan Novak, Olga Medic, Anton Zele. — Alojzij Rebec L. 50/50. — Po 10 lir so darovali: gg. Avčič, Vidič, Karl Adam, Julijana Adam, Franc Gasperšič, Josip Vilhar, Franc Pozar, Anton Avčič, Franc Dekleva, Jožef Vilhar, Rudolf Keber. — Lovro Kristan 5 lir in Mat. Mozina 6 lir. — Okrajna posojilnica v Kobaridu L. 500. — Občina Planina pri Vipavi L. 309. — Pevsko društvo Stanjel na izletu na Planini L. 96. — Delavci in uslužbenci čevljarke zadruge, Miren pri Gorici ter nekaj iz blagajne zadruge L. 250. — Ivan Kobal Ajdovščina L. 100. — Fani Živec, učiteljica v Skopu-Dutovljah L. 50. — Otroci ljudske šole v Stanjelu L. 1765.

Zadnji izkaz 86.450/40 L. 82/70 din. in 1 dol. skupaj 89.409/55 L. 102/70 din. in 1 dolar.

Vesti iz Notranjske

Vlom v tobakarno. V noči od 1. do 2. t. m. so vdrl neznanji tatovi v tobakarno G. Frana Cermelja v Sturjah pri Ajdovščini št. 3 ter odnesli razne vrste tobaka in kolke v skupni vrednosti 2000 lir.

G. Cermelj prosi vse one stranke, h katerim bi prišel kdo ponujat kake kolke ali tobak, da bi to naznanilo njemu pod gornjim naslovom Kdor izsledi pravega tatu, dobi 500 lir nagrade in vrh tega se mu še pustijo kolki v slučaju, da bi jih bil kupil od tistega, ki je okradel tobakarno.

Gospodarstvo

Žitni trg v Švici. Padanje cen na svetovnem žitnem trgu vsled povoljnih izgledov žetve se opaža tudi v Švici. Vsled cenjenih ponudb iz inozemstva je prodaja domačega žita slaba. Ministrstvo prehrane je tudi za letošnja žetev določilo najnižje cene: pšenica 60 šv. frankov, rž 55 šv. frankov za 100 kilogramov. Švica namerava nakupiti večje količine pšenice v Bolgarski.

— Proračunski primanjkljaj mesta Dunaja za drugo polovico leta znaša 1 milijard 757 milijonov avstr. kron. Primanjkljaj nameravajo pokriti s posojilom, z davki na luksuz in pristojbinami za prenose, t. j. preporodaje podjetij itd.

Stanje vinogradov in letina v Dalmaciji. Iz Splita poročajo, da kaže trta v Dalmaciji letos zelo dobro. Trta je zdrava. — Zadnje deževno vreme je zelo oviralo žetev. Vsled dežja in vetra je žito ponekod pogojeno in je mnogo zrna odpadlo. Navzlic temu pa bo letošnja žetev obilnejša od lanske.

Borzna poročila.

Trst, dne 6. julija 1921.	
Jadranska banka	300
Cosulich	325
Dalmacija	272
Gerolich	131
Libera Triestina	474
Lloyd	1620
Lussino	710
Martinič	167
Oceania	30
Premuda	370
Tripovich	330
Ampelea	590
Cement Dalmatia	342
Cement Spalato	80.

Tuja valuta na tržaškem trgu:

Trst, dne 6. julija 1921.	
avstrijsko-nemške kron	3.— 3.25
čehoslovaške kron	27.— 28.—
dinarji	54.50— 55.50
lejt	30.— 30.75
marki	97.25— 28.25
dolarje	20.25— 20.40
francoski franki	164.— 164.50
švicarski franki	342.— 344.—
angleški funti papirnati	76.50— 77.—
angleški funti zlati	88.— 90.—
Dalje napoleon	74.50— 75.—

MALI OGLASI

se računajo po 20 stotink beseda. — Najmanjša pristojbina L. 2.—. Debele črke 40 stotink beseda. — Najmanjša pristojbina L. 4.—. Kdo išče službo, plača polovično ceno.

HIŠA z dvema stanovanj, lepim vrtom in lepim razgledom na morje; se proda radi odhoda. Stanovanje prosto z avgustom. Pojasnila v Bukvarni Trani via Cavana 1. 1170

ZADRUŽNA ZVEZA in Trstu išče uradnika za vodstvo posojilnice na deželi. Ponudbe naj se pošljejo na Zadržno zvezo v Trstu, ulica Torre bianca 39, L. 1171

V SEŽANI se proda vila z lepim vrtom 10.000 m². Pojasnila daje G. Zorzi, Trst, via Canale piccolo 2, L. od 9—10. zjutraj. 1172

40 kranjskih panjev čebel, proda Alojz Sorta, Gor. Branica, p. Stanjel. 1165

INTELENTEN mladenič, absolvent II. trg. šole, zmožen popolnoma slovenskega, laškega, nemškega, hrvaškega, ter deloma francoskega in angleškega jezika išče službe kot korespondent, stenografist ali kaj sličnega. Ponudbe pod »Absolvent« na Poste Restante, Gorica. 1168

PISARNISKEGA vajenca sprejme pisarna dr. Karla Ferluga, Trst, via S. Giovanni št. 14, II. 1173

POSTELJE iz trdega elsa L. 130.— soledne vzmeti z dnom 75, žimnice 55, nočne omarice, omare, umivalnike prodam po ugodni ceni. Ulica Fondri 12, I. desno. 1174

ZLATO in srebrne kronke plačam več kot drugi kupci. Albert Povh, urar, Mazzini 46 (v bližini drvenega trga). 25

POROČNA soba, nova, se proda radi odhoda za 1900 lir. Boccaccio 7, polnadstr. desno. 1165

URARSKI pomočnik, priden, samostalne delavec, dobi takoj mesto. Vjekoslav Sinčič, urar, Matulje pri Opatici. 1149

2 GLASOVIRJA in več violinov prodam. Vse v najboljšem stanju. Iv. Kacin, izdel. harmonijev in orgel, Gorica, via della Croce 10. 991

POZORI Srebrne kronke in zlato po najvišjih cenah plačajo edini grosist Belleli Vita, Via Madonna 10, I. 740

KROJAČNICA Avgust Stular, ul. S. Francesco D'Assisi št. 34, III. nad. je edina dobroznana krojačnica v Trstu. 23

KDOR HOČE KAJ KUPITI KDOR HOČE KAJ PRODATI KDOR IŠČE SLUŽBE, ITD. INSERIRAJ V »EDINOSTI«

Županstvo občine Banjšice

V to občino pristojne a izven živeče osebe so vabljeni, da dopošljejo temu občinskemu uradu do 15. julija t. l. natančno izpolnjene liste svoje družine (ime, priimek, očetovstvo, materinstvo, dan in kraj rojstva, sedanje opravilo in bivališče).

Te listine so županstvu neobhodno potrebne v svrhu sestave izkaza onih občanov ki po polnem pravu (di pieno diritto) zadobi italijansko državljanstvo.

Župan in upravitelj: Humar.

Županstvo občine Rošana pri St. Petru na Krasu

vabi vse one v tukajšnjo občino pri t. jne, a v drugih občinah bivaajo osebe, da dopošljejo do 15. julija t. l. svoje natančno izpolnjene družinske liste (ime, priimek, očetovstvo, materinstvo ter stan, opravilo in bivališče) izdane od občine bivališča.

Te liste rabi županstvo za sestavo imenika oseb, ki so glasom s. germanske pogodbe zadobile italijansko državljanstvo po polnem pravu.

Košana, dne 5. julija 1921.

Župan: Jakob Cucek.

Društvo »Slovenski Praonik« v Stanjelu-Kobidu

vabi na

REDNI OBČNI ZBOR

ki se bo vršil